

February 2023 | CS

Pohled z místní perspektivy – S3, E 25 – Digitální Evropa: mezi regulací a inovacemi

Digitální inovace mají moc změnit náš průmysl, společnost i život. Bez náležité regulace však mohou být i hrozbou. V této epizodě podcastu Pohled z místní perspektivy si shrneme stav digitální transformace v Evropě. Jak si EU stojí proti zbytku světa? Jaké výzvy a příležitosti jsou před námi? Jak si může Evropa zajistit a udržet konkurenceschopné postavení a zároveň chránit práva a dobré životní podmínky svých občanů?

Otázky a odpovědi s námi prodiskutují **Tanya O'Carroll**, odbornice na technologie a lidská práva, **Jennifer Baker**, která se v Bruselu jako novinářka specializuje na technologie, politiku a digitální legislativu, a členové EHSV **Gonçalo Lobo Xavier** (skupina Zaměstnavatelé), generální ředitel Konfederace portugalských podniků (APED), **Franca Salis-Madinier** (skupina Zaměstnanci), místopředsedkyně Střediska pro sledování digitální transformace a jednotného trhu, které působí v EHSV, a **Giuseppe Guerini** (skupina Organizace občanské společnosti), předseda Evropské konfederace družstev v průmyslu a ve službách. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR

ÚVODNÍK

Úvodník

Rok války na Ukrajině

Když 24. února 2022 vypukla válka na Ukrajině, v EHSV jsme okamžitě odsoudili neoprávněnou a nevyprovokovanou invazi Ruska do této země.

V průběhu minulého roku jsme dali celou řadou způsobů najevo naši solidaritu s ukrajinským lidem a vyzvali jsme, aby byla na úrovni EU i v jednotlivých členských státech přijata rozhodná opatření. Jsem hrdá na Výbor a na jeho neutuchající úsilí zjišťovat, jak tato válka dopadá na ukrajinské i evropské občany a podniky a jak Ukrajině a její občanské společnosti co nejvíce pomoci.

Přijali jsme již dvě důrazná usnesení, přičemž na plenárním zasedání v únoru bude následovat třetí. První usnesení, přijaté v březnu 2022, se týkalo hospodářského, sociálního a environmentálního dopadu této války. Ve druhém usnesení, přijatém v červnu, jsme se zamýšleli nad budoucností Ukrajiny a nad tím, jak jí v poválečném období

pomoci a obnovit ji. Především jsme v něm vyzvali, aby EU udělila Ukrajině status kandidátské země – o čemž Rada rozhodla jen několik dní poté. Nabídli jsme také pomocnou ruku zástupcům ukrajinských organizací občanské společnosti, jako je například Promote Ukraine, a poskytli jim kancelářské prostory a logistickou a administrativní podporu.

Válka na Ukrajině bude i nadále dominovat evropské agendě. Doufejme, že se již brzy budeme moci pustit do obnovy Ukrajiny, která musí probíhat v souladu se zásadami udržitelnosti, transparentnosti a ekologické a digitální transformace. Tato obnova přitom bude od sociálních partnerů a dalších organizací občanské společnosti vyžadovat skutečné nasazení.

Přes všechen zármutek, smutek, hněv a bolest, které je zapotřebí si přiznat a dát jim volný průchod, mě hluboce dojímá síla ukrajinského lidu, jeho naděje, odvaha a odolnost. Svou podporu a solidaritu s ukrajinským lidem dali najevo také lidé, podniky a komunity po celé Evropě.

Jak v diskusi na lednovém plenárním zasedání prohlásila předsedkyně Evropského parlamentu Roberta Metsola, „Ukrajina bojuje neúnavně nejen za demokracii, svobodu a spravedlnost, ale bojuje také za nás za všechny.“ A s tím nemohu než plně souhlasit. Bez svobodné a demokratické Ukrajiny si bezpečnost v Evropě nelze představit!

Christa Schweng
předsedkyně EHSV

POZNAMENEJTE SI

28. února 2023, Brusel

Konference zainteresovaných stran v oblasti oběhového hospodářství

1. až 3. března 2023, Brusel

Dny občanské společnosti 2023

22. a 23. března 2023, Brusel

Plenární zasedání EHSV

23. a 24. března 2023, Brusel

Vaše Evropa, váš názor 2023

K V?CI

V naší rubrice „K věci“ jsme požádali **Stojana Čukanova**, aby shrnul hlavní body stanoviska k přezkumu směrnice o čištění městských odpadních vod. (ehp)

STOJAN ?UKANOV: „ZNE?IŠT?NÍ JSME NECHALI ZAJÍT P?ÍLIŠ DALEKO.“

EHSV svým stanoviskem vyzývá evropské orgány, aby se začaly zabývat vodou jakožto prioritním tématem a aby přijaly „modrou dohodu pro EU“, jež bude znamenat intenzivní úsilí o předvídání potřeb, zachování vodních zdrojů a řádné zvládání souvisejících výzev na základě komplexního a koordinovaného plánu.

Čistá voda je jedním z našich nejcennějších zdrojů. Má zásadní význam pro fungování ekosystémů a naší společnosti, jakož i pro socioekonomickou činnost. Od roku 2022, kdy byla v rámci několika vědeckých studií poprvé zjištěna přítomnost mikroplastů v lidském krevním řečišti a v mateřském mléce, již nikdo nemá pochyb o tom, že jsou naléhavě zapotřebí rozhodná opatření. Znečištění zašlo příliš daleko, ale přesné poznatky o tom, jak daleko, teprve začínáme získávat.

Návrh směrnice o čištění městských odpadních vod je velmi konstruktivní a dobře strukturovaný. Má potenciál aktualizovat pravidla EU tím, že se zaměří na zbývající zdroje nevyčištěných odpadních vod a na nové znečišťující látky a že zlepší energetické aspekty a aspekty oběhového hospodářství v oblasti čištění odpadních vod v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu a digitalizací Evropy.

Návrh rozšiřuje oblast působnosti směrnice na aglomerace s populačním ekvivalentem ve výši od 1 000, což znamená, že i malá města budou povinna zachycovat a čistit městské odpadní vody a mohou za tímto účelem žádat o finanční prostředky EU.

EHSV důrazně podporuje uplatňování zásady „znečišťovatel platí“, a to s cílem zabezpečit cenovou dostupnost vodohospodářských služeb a pokrýt náklady na odstraňování mikropolutantů z odpadních vod. Ohnisky znečištění jsou městský srážkový odtok a přetoky kanalizace, které obsahují geny antimikrobiální rezistence, rezidua léčivých přípravků a toxické látky, jež ohrožují vodní organismy a lidské zdraví. Tato voda by měla být před vypuštěním do vodních recipientů zachycována a řádně čištěna.

Prostřednictvím našeho stanoviska vyzýváme evropské orgány, aby začlenily odpadní vody do rámce širší vize, aby se začaly zabývat vodou jakožto prioritním tématem a aby přijaly „modrou dohodu pro EU“, jež bude znamenat intenzivní úsilí o předvídání potřeb, zachování vodních zdrojů a řádné zvládání souvisejících

výzev na základě komplexního a koordinovaného plánu, který stanoví ambiciózní cíle a opatření související s dohodnutými milníky.

„OTÁZKA PRO...“

„Otázka pro…“

V tomto vydání přinášíme rozhovor s **Maríou del Carmen Barrera Chamorro**, s níž jsme se bavili o dalším aspektu palčivé energetické otázky, které jsme se věnovali již minulý měsíc.

Členka EHSV **María del Carmen Barrera Chamorro** je autorkou nového stanoviska o energetické politice a trhu práce. (ehp)

María del Carmen Barrera Chamorro: transformace energetiky respektující zam?stnanost

EESC Info: Jaký dopad má transformace energetiky na zaměstnanost v regionech, v nichž probíhá, a jaká řešení navrhuje EHSV?

María del Carmen Barrera Chamorro: Dosavadní zkušenosti jsou velmi rozlišné. Některé regiony zaznamenaly úspěch, celé řadě jiných se nedaří. Zásadní je, aby tato transformace byla úspěšná z hlediska zaměstnanosti. Pokud v rámci transformace nezaručíme udržitelná pracovní místa, sociální ochranu a podporu podnikání, Evropa před sebou nemá konkurenceschopnou a zdravou budoucnost.

EHSV se domnívá, že územní plány transformace energetiky by měly být doprovázeny příslušnými úmluvami nebo dohodami o spravedlivých sociálních konzultacích, v nichž budou vytváření a zachování udržitelných kvalitních pracovních míst a podpora lidí nezbytnými podmínkami při navrhování, provádění a hodnocení plánovaných opatření, a to včetně finančních prostředků na podporu transformace energetiky.

Musíme také lépe provázat politiky trhu práce na jedné straně a politiky a právní předpisy v oblasti životného prostředí a energetiky na straně druhé a nabídnout pobídky na podporu udržitelných kvalitních pracovních míst. Budou zapotřebí finanční prostředky, díky nimž bude možné přispět na náklady dočasných či trvalých restrukturalizačních procesů a programů profesní rekvalifikace za účelem zlepšení

zaměstnatelnosti v rámci dekarbonizované ekonomiky.

To by mělo být podpořeno politikami sociálního zabezpečení, jako jsou záruky všeobecného přístupu k energetickým službám, náhrada příjmu, přiměřený minimální příjem atd. Začlenění těchto politik v rámci plánu rozvoje evropského pilíře sociálních práv by mělo vždy probíhat formou sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání.

Zásadně důležité je rovněž posílit politiky v oblasti veřejných i soukromých investic a politiky sociálních kompenzací, a to s ohledem na negativní důsledky na konkurenceschopnost unijních společností a malých a středních podniků a na nejvíce zranitelné domácnosti.

Potřebujeme rovněž obnovenou politiku soudržnosti, která bude klást prioritní důraz na vzájemnou provázanost mezi transformací energetiky, trhy práce a regionálním rozvojem. K tomu jsou nezbytné mechanismy monitorování a hodnocení řádného využívání finančních prostředků, díky kterým bude možné posílit úlohu místních a regionálních orgánů a sociálních partnerů.

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

Tetjana Oharkova, ukrajinská novinářka, esejistka a odbornice na literaturu, žije v Kyjevě. Ve zvláštním vydání EHSV info, které jsme v roce 2022 věnovali událostem na Ukrajině, nám jako první vylíčila hrůzy války ve své zemi. Nyní, v únoru 2023, kdy od napadení Ukrajiny Ruskem uplynul jeden rok, jsme ji požádali, aby se s námi ohlédla za tímto rokem, který byl plný smrti a utrpení a natrvalo se vryl do kolektivního vědomí ukrajinského národa.

Tetjana Oharkova: „Jednoho dne p?ijde vít?zství a nebude to vypadat jako 23. února“

24. únor 2022 způsobil naprostý zlom v životě milionů Ukrajinců. Když dnes mluvíme o vítězství, představujeme si dobu, kdy věci byly jako dřív: obyčejný, klidný den, jakým byl i 23. únor 2022.

Ale nebude tomu tak, protože pro nás už žádný 23. únor nikdy nenastane. Náš život už totiž nikdy nebude jako dřív.

Procházeli jsme kolem hrobů v izjumském lese v Charkovské oblasti. Navštívili jsme vesnice mezi Izjumem a Slovjanskem, jako je Kamjanka nebo Dolyna, které připomínají záběry z postapokalypického filmu a kde desítka lidí bez vody a elektřiny přežívá v troskách svých domů. Tváří v tvář jsme se setkali s matkou Volodymyra Vakulenka, autora dětských knih, kterého Rusové zabili v jeho vesnici Kapytolivka u Izjumu. Trvalo jí celé měsíce, než našla jeho tělo. Viděli jsme ruiny Svjatohírska a v osvobozeném Chersonu s hrůzou poslouchali detonace, jak jej Rusové i nadále bombardovali, zatímco my se schovávali v muzeu umění, jehož sbírky okupanti ukradli.

Jak si pak můžeme myslet, že věci budou zase jako 23. února, když se nám do paměti natrvalo vryly tyto události? „Tady jsem stírala krev svých dětí,“ vyprávěla nám starší žena a ukázala při tom na schody rodinného domu ve vesnici Bezručky v Charkovské oblasti. Její osmiletou vnučku a osmatřicetiletou dceru zde jednoho krásného letního dne roku 2022 ve vteřině zabila ruská mina. Holčička si četla knížku. Ve škole měla dobré známky.

Vítězství? Kdyby nám někdo 23. února 2022 promítl, co všechno nás čeká, určitě bychom zkameněli hrůzou a nejspíš bychom nebyli neschopni slova. A přece jsme tento první rok války přestáli a den za dnem jsme odhodlanější. Civilisté i vojáci, muži i ženy, děti i dospělí. To vše jsou obyčejní lidé, kteří dokázali, že jsou schopni vykonat mimořádné věci. Někteří tak učinili tím, že dobrovolně vstoupili do armády.

Jiní tím, že platili daně a každý den se snažili o něco víc podpořit naše vojáky. Další se pak v rámci svého volného času věnovali různé dobrovolnické činnosti, od šití maskovacích sítí až po výrobu zákopových svíček. Děti i nadále chodily do školy, kde vyučování přerušují letecké poplachy, a mladí lidé navzdory výpadkům proudu studovali na univerzitách.

Nikdo však neví, co nás ještě čeká. Víme jen to, že půjdeme pořád dál, ruku v ruce, den za dnem, až k samotnému vítězství. Protože moc dobře víme, co přijde, když to vzdáme. Stejné hroby jako v Izjum budou i v Kyjevě. Lvov bude rozbombardován jako Cherson. Jaderná elektrárna Chmelnyckyj bude ostřelována jako ta Záporožská. Je nám to jasné, protože jsme to viděli na vlastní oči a zažili na vlastní kůži.

A jakmile zavřeme oči, stále vidíme tváře těch, kteří se vítězství už nikdy nedočkají. Iryna Cvila, naše přítelkyně z města Brovary, která milovala růže na své zahradě, se 24. února chopila zbraně a o dva dny později zahynula při obraně Kyjeva. Mykola Račok, můj student literatury, který miloval auta a dobrodružné romány, padl v červenci 2022 v bitvě u Pokrovsku. Roman Barvinok, houslista, který na jaře 2020 hrál Vivaldiho před prezidentským palácem, padl v srpnu 2022 na východní frontě. A stejný osud potkal i tolik dalších lidí. Desítky tisíc dalších lidí.

Jednoho dne však přijde vítězství a nebude to vypadat jako 23. února. Jsme však ochotni udělat všechno pro to, abychom tento okamžik uspíšili.

D?kujeme našim host?m v roce 2022

Vzhledem k tomu, že brzy to bude již rok, co Rusko zahájilo rozsáhlou agresi vůči Ukrajině, bychom rádi poděkovali novinářům, spisovatelům a fotografům z celé Evropy, kteří se s námi během uplynulého roku války podíleli o své příběhy a zkušenosti. Konkrétně jimi byli **Nadija Afanasjeva, Vitalij Portnykov, Olha Čajko Tetjana Oharkova, Olena Abramovyč, Olha Vehera, Vasyl Kušmuns, Kostas Onisenko, Marta Barandij, Jowita Kiwnik Pargana a Sławek Kamiński.** (ehp)

NOVINKY Z EHSV

Metsola i Schweng shodn? prohlašují: konkurenceschopnost EU nabývá na významu více než kdy jindy

Na lednovém plenárním zasedání EHSV, jehož se zúčastnila také předsedkyně Evropského parlamentu Roberta Metsola, se diskutovalo, jak by EU měla zareagovat na aktuální geopolitické výzvy. Předsedkyně parlamentu se připojila k prohlášení předsedkyně EHSV Christy Schweng, že klíčová je v dnešní náročné době konkurenceschopnost a také vyšší míra strategické autonomie.

Roberta Metsola vyjádřila uznání ukrajinskému lidu za statečný odpor proti ruské agresi a zdůraznila, že Evropská unie se dříve nepoznanou měrou spojila na podporu Ukrajině v podobě finanční, humanitární a vojenské pomoci. Konkrétně uvedla: „Ukrajina bojuje nejen za demokracii, svobodu a spravedlnost, ale bojuje také za nás za všechny.“

S ohledem na 30. výročí jednotného trhu poukázala na důležitost konkurenceschopnosti: „Musíme se vrátit k růstu a snížit naši závislost na jiných, současně s tím ale musíme také přidat v ekologické a digitální transformaci. Evropa by měla využít svých silných stránek a pracovat s aktivní obchodní politikou tak, aby pro Evropany byla každodenním přínosem.“

Dle mínění předsedkyně EHSV **Christy Schweng** jsou tyto aspekty stěžejním předpokladem prosperity občanů i podniků v EU: „Nadešel opravdu rozhodující okamžik. Jedině koordinovaným postupem můžeme úspěšně vybudovat odolnější, spravedlivější a udržitelnější budoucnost, v níž nikdo nezůstane opomenut.“

Diskuse se dotkla též reakce EU na vnější ekonomické faktory, jako je americký zákon ke snížení inflace (Inflation Reduction Act), ruská agresivní válka proti Ukrajině a volatilita cen fosilních paliv. Stranou nezůstaly ani výzvy interní, jako je nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, s nímž se dnes Evropa potýká.

Vyplynulo z ní především, že občanská společnost je mimořádně potřebným účastníkem úsilí o zlepšení politik EU a způsobu jejich provádění a že Evropané si přejí více promlouvat do fungování EU, jak ostatně dokládají také závěry z Konference o budoucnosti Evropy. (mt)

Ukrajina je tématem ?. 1 i za švédského p? edsednictví Rady v roce 2023

Zaručit bezpečnost evropských občanů a prosazovat právní stát a základní práva: pro Švédsko, které bude od ledna do června 2023 předsedat Radě Evropské unie, budou opatření k řešení krize prioritou.

V diskusi na plenárním shromáždění dne 25. ledna 2023 předsedkyně EHSV **Christa Schweng** švédskému předsednictví přislíbila plnou podporu ze strany Výboru: „Švédsko přebírá předsednictví v nesmírně složité době, jelikož na hranicích EU zuří válka. EHSV tyto priority vzhledem k agresi Ruska vůči Ukrajině vítá, neboť nesmíme připustit, aby tato válka ovlivnila naši bezpečnosti nebo naše hodnoty. Stojíme za Ukrajinou.“

Švédská ministryně pro záležitosti EU **Jessika Roswall** prohlásila, že švédské předsednictví považuje úzkou spolupráci s ostatními orgány a institucemi EU – včetně EHSV – za velmi důležitou a těší se na intenzivní kontakt a otevřený dialog.

V souvislosti s prioritou předsednictví zdůraznila, že „se Švédsko ujímá předsednictví v době, kdy Unie řeší nebývalé problémy. Brutální ozbrojený útok Ruska na Ukrajinu bude i nadále vévodit evropské agendě.“

Švédské předsednictví bude usilovat o zachování evropské jednoty a o to, aby byla EU zelenější, bezpečnější a svobodnější. Zaměří se při tom na:

- bezpe?nost
- konkurenceschopnost
- ekologickou a energetickou transformaci
- demokratické hodnoty a právní stát. (mp)

Jednotný trh by m?l sloužit lidem, a ne naopak

U příležitosti 30. výročí vytvoření jednotného trhu EU, které si letos připomínáme, proběhla na lednovém plenárním zasedání EHSV debata s komisařkou Margrethe Vestager o tom, jak se vypořádat s pravděpodobně největší výzvou pro příští generaci.

Jednotný trh je obecně považován za největší výdobytek EU. Krize, jimž v současné době čelíme, ať už se jedná o změnu klimatu, pandemii COVID-19 nebo válku na Ukrajině, však ukázaly, jak zranitelný je vůči nepředvídaným otřesům. Jak můžeme v EU dosáhnout ekologické a digitální transformace, aniž bychom porušili zásady volného trhu a ohrozili konkurenceschopnost evropských podniků? Komise připravila plán, jak tyto obtíže překonat, a představí jej v únoru.

EHSV na svém lednovém plenárním zasedání navrhl konkrétní způsoby, jak jednotný trh dále rozvíjet, a doporučil při tom zaměřit se na konkurenceschopnost Evropy. Předsedkyně EHSV **Christa Schweng** v této souvislosti uvedla: „Pouze konkurenceschopná Evropa může zajistit prosperitu a blahobyt a nabídnout také udržitelná řešení problémů v oblasti klimatu a životního prostředí. Je naprosto nezbytné zajistit podnikům v EU příznivé prostředí, aby mohly inovovat, investovat a obchodovat, a to za stejných podmínek jako mají jejich konkurenti ze třetích zemí.“

Výkonná místopředsedkyně Evropské komise **Margrethe Vestager** souhlasila s tím, že EU musí i nadále pokračovat ve zlepšování jednotného trhu, a připomněla, že „kdybychom před třiceti lety jednotný trh nevytvořili, vypadala by dnes Evropa úplně jinak".

Jedním z hlavních bodů diskuse byla otázka státní podpory, jež je čerpána na hospodářské oživení a souběžnou transformaci. Rostou totiž obavy, že pokud se bude jednat o více než jen o dočasnou podporu, ohrozí to menší ekonomiky a světový obchod.

Na závěr diskuse vystoupili předseda skupiny Organizace občanské společnosti v EHSV **Séamus Boland**, předseda skupiny Zaměstnanci v EHSV **Oliver Röpke** a člen skupiny Zaměstnavatelé v EHSV **Felipe Medina.** (tk)

Sí? ?ešení pro udržitelný rozvoj varuje p?ed rizikem „promarn?ného desetiletí pro Agendu 2030“

Z diskuse EHSV dne 24. ledna vyplynulo, že EU se nedaří plnit cíle Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030. Stále je však naděje. EU má příležitost postavit se do čela a jednou z možností je posílit finanční podporu. EHSV je také významným hráčem při monitorování úspěšnosti plnění cílů.

Na lednovém plenárním zasedání EHSV proběhla diskuse na téma plnění cílů udržitelného rozvoje, jejímž hostem byl místopředseda Sítě řešení pro udržitelný rozvoj při OSN (UN SDSN) **Guillaume Lafortune**.

Ten představil Zprávu o udržitelném rozvoji v Evropě za rok 2022, která vznikla s podporou EHSV. **Guillaume Lafortune** vyjádřil obavu, že EU se nedaří tyto cíle plnit. Úspěšnost jejich plnění nicméně souběžně klesá celosvětově a zvláště rozvíjející se země, které se potýkají s vážnými finančními těžkostmi, zaostávají.

Zpráva doporučuje, aby EU v OSN prosazovala globální plán, jak navýšit mezinárodní financování cílů udržitelného rozvoje. Jeho slova potvrdila také předsedkyně EHSV **Christa Schweng** s tím, že EU má stát v popředí snah o globální transformaci.

EHSV se též významně zapojí do prvního dobrovolného přezkumu, který Evropská komise provede v červenci 2023, a shromáždí postoje zúčastněných stran ke stavu plnění cílů udržitelného rozvoje. EHSV doporučil přistupovat k těmto cílům multidisciplinárně, neboť tyto cíle a příslušné dílčí cíle jsou vzájemně provázány. Navrhl též zřídit novou platformu, jejímž posláním by byla podpora strukturované účasti občanské společnosti na tvorbě a provádění politik v této oblasti. (gb)

EU musí zakázat produkty pocházející z nucené práce a hájit lidská práva

EHSV přijal během lednového plenárního zasedání stanovisko, v němž zdůraznil, že EU musí bojovat proti veškerým formám nucené práce a zaujmout ve světě vedoucí roli v oblasti lidských práv.

EHSV ve stanovisku s názvem Zákaz produktů pocházejících z nucené práce, jehož zpravodajem byl **Thomas Wagnsonner**, podpořil návrh Evropské komise zakázat tyto produkty na unijním trhu. Upozornil rovněž, že je zcela nezbytné, aby všechny členské státy EU ratifikovaly protokol z roku 2014 k Úmluvě Mezinárodní organizace práce (MOP) z roku 1930 o odstranění nucené práce.

Mimoto EHSV ve svém stanovisku s potěšením konstatoval, že si návrh bere na mušku i nucenou práci vykonávanou dětmi, a vyzval Komisi, aby do působnosti nařízení zahrnula stávající úmluvy MOP týkající se dětské práce, a urychlila tak celý proces.

Thomas Wagnsonner uvedl: „Je nutné podporovat hospodářská, sociální, kulturní a pracovní práva, a tedy vymýtit všechny formy nucené práce a vykořisťování. Má to zásadní význam zejména pro zajištění toho, aby se EU v globálním měřítku ujala vedoucí role v oblasti lidských práv a demokracie."

Co se týče prevence nucené práce, vyzdvihl EHSV důležitost mezinárodní spolupráce a institucionálního zakotvení organizované občanské společnosti v novém návrhu Komise. Dále pak doporučil vypracovat pokyny na pomoc podnikům a vytvořit speciální databázi s ukazateli rizik a systém referenčního srovnávání. (mp)

Krize v oblasti cen energie: EU musí podporovat spot?ebitele a podniky

EU by měla řešit krizi v oblasti cen energie tím, že se bude snažit chránit všechny domácnosti a podniky, které čelí velkým problémům s placením účtů za energii. To je hlavní myšlenkou stanoviska k hospodářské politice eurozóny na rok 2023, které EHSV přijal na lednovém plenárním zasedání.

EHSV podporuje návrh Evropské komise týkající se dvoustupňové politiky ochrany nejzranitelnějších osob. To znamená, že zranitelní spotřebitelé by do určité úrovně spotřeby energie platili cenu, která je nižší než tržní cena.

Výbor však varuje, že tato politika by se měla vztahovat jak na osoby pod hranicí chudoby, tak na osoby patřící do nižší střední třídy, které kvůli nízkým příjmům rovněž nebudou schopny platit účty za energii za tržní ceny;

Zpravodaj stanoviska **Petru Sorin Dandea** uvedl, že „zima na přelomu let 2022 a 2023 způsobila v Unii velké problémy. Má-li dvoustupňová politika Komise skutečně chránit zranitelné domácnosti před krizí v oblasti cen energie, musí být inkluzivní".

K tomu, aby se zabránilo přerušení činnosti podniků, EHSV podporuje návrh Komise, že by členské státy měly využít dočasný krizový rámec pro státní podporu. Naléhavě doporučuje, aby využily všech možných prostředků na pomoc zejména malým a středním podnikům.

Evropská centrální banka využila nástroje měnové politiky k tomu, aby omezila růst inflace. Tento postup však může být úspěšný pouze tehdy, bude-li měnová politika propojena s fiskální politikou členských států eurozóny. (mp)

EU by m?la zintenzivnit mezinárodní spolupráci v zájmu ochrany oceán?

Během lednového plenárního zasedání přijal EHSV stanovisko, v němž zdůraznil, že je naprosto nezbytné posílit mezinárodní spolupráci, neboť jedině tak bude možné dosáhnout do roku 2030 udržitelnosti oceánů a zajistit bezpečnost a ochranu na moři.

Správa oceánů má velmi komplexní charakter, a proto ji nelze redukovat pouze na námořní aspekty. Naopak je zapotřebí zaujmout k ní multidisciplinární a integrovaný přístup s cílem podpořit činitele s rozhodovací pravomocí na všech úrovních.

Za zhoršování stavu oceánů způsobené člověkem mohou z velké části aktivity probíhající na pevnině. Moře jsou znečišťována především odpady, pesticidy, antibiotiky, fosfáty a plasty. Závažným problémem je rovněž nevybuchlá munice.

EHSV je toho názoru, že EU je zcela zásadním aktérem v legislativní oblasti a na mezinárodní scéně, který pomáhá posílit sítě a partnerství, a že by měly být do všech fází tohoto procesu účinně a transparentně zapojeny různé zainteresované subjekty.

Zpravodaj uvedeného stanoviska EHSV **Stefano Palmieri** upozornil: „EU sice hraje v úsilí o ochranu oceánů vedoucí roli, musí k němu však přispět všechny státy. Jedině tak lze totiž zaručit, aby Země zůstala i pro příští generace ‚modrou planetou'."

Aby byla EU schopna docílit do roku 2050 uhlíkové neutrality a do roku 2030 udržitelnosti, měla by v první řadě učinit opatření, která umožní ochránit dobrý stav mořského prostředí a rybí populace, poněvadž obojí má existenční význam pro řadu komunit. (mp)

Bezpe?nost je více než obrana

EHSV na svém lednovém plenárním zasedání projednával koncepci Strategického kompasu EU pro bezpečnost a obranu a zdůraznil, že bezpečnost je třeba chápat v širším slova smyslu nad rámec vojenské obrany. Občanská společnost by v otázkách bezpečnosti neměla být jen pouhým divákem. Jak ukázala válka na Ukrajině, může v dobách krize plnit stabilizační funkci.

EHSV ve svém stanovisku z vlastní iniciativy Strategický kompas EU upozornil na nutnost širší definice bezpečnosti, neboť EU ji v současné době chápe příliš úzce. „Bezpečnost přesahuje rámec pouhé vojenské obrany. V dobách komplexních hybridních hrozeb je třeba rozšířit pojetí bezpečnosti o aspekty energetiky, dopravy, digitálních technologií, zabezpečení dodávek vody a potravin, bezpečnosti občanů a zahraničního vměšování," prohlásil zpravodaj stanoviska EHSV **Christian Moos**.

Ve stanovisku se tvrdí, že by EU měla zároveň s budováním vnitrostátních kapacit, obranným plánováním a společným zadáváním veřejných zakázek pokračovat v investování svých omezených zdrojů v prvé řadě do civilních politik a mechanismů, které umožní předcházet konfliktům. Právě v této oblasti může občanská společnost dosáhnout změny pomocí svých sociálních a hospodářských sítí a značným potenciálem pro veřejnou a kulturní diplomacii.

Návrat války do Evropy v souvislosti s agresí Ruska vůči Ukrajině je pro EU varovným signálem, aby se zaměřila na své vztahy s NATO.

„EU a NATO dosud plně nevyužívaly potenciál vzájemné spolupráce. Posílit evropský pilíř bezpečnosti a obrany znamená posílit NATO. Když hovoříme o posílení obranných schopností EU, nemyslíme tím, že EU má alianci konkurovat, nýbrž ji doplňovat," dodal spoluzpravodaj stanoviska a člen EHSV **Peter Clever**. (mt)

Nová strategie EU v oblasti pé?e je zat?žkávací zkouškou sociální Evropy

EHSV uvítal návrh Evropské komise, jež předkládá komplexní evropskou strategii v oblasti péče, která by měla všem Evropanům zaručit celoživotní přístup k vysoce kvalitní zdravotní péči a pečovatelským službám.

EHSV návrhy Komise chválí a považuje je za významný krok na cestě k zajištění dostupné a cenově přijatelné struktury péče v Evropě, jež bude naplňovat potřeby příjemců péče v průběhu celého jejich života a podporovat poskytovatele péče nezávisle na jejich statusu.

Ve stanovisku, které bylo schváleno na lednovém plenárním zasedání, EHSV předložil několik doporučení týkajících se strategie a dvou souvisejících návrhů, které Rada přijala v prosinci a jež se vztahují k tématům předškolního vzdělávání a péče a dlouhodobé péče.
EHSV rovněž zopakoval svůj návrh na zavedení evropské záruky v oblasti péče. Podobně jako systém záruk EU pro mladé lidi by tento nástroj pomohl zajistit kvalitní zdravotní péči a pečovatelské služby pro všechny osoby žijící v EU. Řešil by rovněž nedostatky v péči a prosazoval důstojné pracovní podmínky pro formální i neformální pečovatele.

„Domníváme se, že péče by měla být nejen dostupná, přístupná a cenově přijatelná, ale také inkluzivní, udržitelná a měla by respektovat lidská práva. Vysoce kvalitní péče pro všechny v Evropě pro mnohé lidi ještě stále není realitou," uvedla zpravodajka stanoviska **Kinga Joó**.

Stanovisko zdůrazňuje, že v reakci na současné otřesy spojené s válkou na Ukrajině, energetickou krizí a krizí životních nákladů musí být cenová dostupnost a kontinuita pečovatelských služeb považovány za priority. Vyzývá k zajištění odpovídajícího financování odvětví pečovatelských služeb a k tomu, aby členské státy zajistily, že budou pracovní místa v tomto odvětví atraktivní, přiměřeně placená a ceněná.

„Do postoje, který jsme ve stanovisku zaujali, se promítly názory, které vyjádřily subjekty občanské společnosti. Vychází ze samotného ideálu sociální Evropy. Zdůrazňujeme rovněž úlohu členských států, neboť ty jsou hlavním pilířem strategie v oblasti péče. Pokud se nám nepodaří je přesvědčit o tom, že by

měly převzít odpovědnost za uvedené problémy, a pokud nevyřeší nedostatky ve svých systémech péče, těžko se nám podaří strategii realizovat," podotkla spoluzpravodajka **Zoe Tzotze-Lanara**.

Mezi klíčová doporučení stanoviska patří podpora rodin v plnění zásadní úlohy, kterou v otázce péče mají, rychlé zmapování potřeb a situace domácích a neformálních pečovatelů, dosažení genderové rovnosti a rovnosti mezi formální a neformální péčí a lepší ochrany práv všech pracovníků v těchto odvětvích, nezávisle na jejich migračním a pobytovém statusu. (ll)

NOVINKY ZE SKUPIN

Pr?myslový plán Zelené dohody: iniciativa, na níž je t?eba ješt? pracovat a jež musí vyústit v program konkurenceschopnosti

Stefano Mallia, předseda skupiny Zaměstnavatelé v EHSV

V návrhu Komise existují mezery a je třeba jej pojmout jako součást dlouhodobé vize týkající se programu konkurenceschopnosti.

Evropská komise představila dne 1. února 2023 první reakci na bezprecedentní klimatický balíček prezidenta USA Joea Bidena – zákon o snížení inflace –, díky němuž získá americký průmysl v podobě subvencí 369 miliard USD. Návrh splňuje řadu požadavků, jako je předvídatelný regulační rámec, přístup k financování, odpovídající kvalifikovaná pracovní síla a záměr podpořit otevřený obchod. Po prvním posouzení se však zaměstnavatelé v EU shodli na tom, že máme-li dosáhnout dlouhodobé konkurenceschopnosti, je třeba tento návrh ještě propracovat.

Především bychom měli mít na paměti, že zelená transformace neoddělitelně souvisí s digitální transformací.

Za druhé je užitečné poukázat na to, že pouhé subvence stačit nebudou. Skutečný problém, který zákon o snížení inflace představuje, není pouze výše subvencí, jež jsou ve skutečnosti nižší než prostředky, které poskytuje rozpočet EU a různé fondy, ale spíše spojení subvencí a nízkých cen energie v USA. Tento zákon je pro Evropu problematický kvůli kombinaci těchto dvou aspektů. Připočteme-li k této kombinaci poměrně nízkou produktivitu průmyslových odvětví EU, plyne z toho, že evropské hospodářství ve skutečnosti čelí velmi nebezpečné situaci. Postoj k subvencím již názorově rozdělil země EU a nakonec povede k fragmentaci jednotného trhu a ke škodlivé soutěži a oslabí regionální rozvoj.

Za třetí se zdá, že plán Komise vychází ze zastaralého přístupu, jenž spočívá v tom, že se předem vyberou ti, kdo budou mít z opatření největší prospěch. Jedná se o scénář, v jehož rámci by tvůrci politik na základě analýzy jednotlivých odvětví stanovili cíle pro průmyslovou kapacitu a vzali by do úvahy celé dodavatelské a hodnotové řetězce. Tak by určili, kterým podnikům se přednostně dostane regulační a finanční podpory. Už sám pojem „odvětví čistých technologií“ je sporný, protože zelená transformace probíhá ve všech odvětvích a ve všech druzích podniků.

Všichni jsme si vědomi toho, že skutečný problém spočívá v konkurenceschopnosti. Je naléhavě nutné získat zpět ztracené pozice a přechod na zelenou ekonomiku nám takovou příležitost poskytuje. Konkurenceschopnost a vytváření pracovních míst se však musí stát každodenní realitou a ústředním prvkem tvorby našich politik. Zaměstnavatelé v EU se proto zasazují o vytvoření programu konkurenceschopnosti.

Posílením sociálního dialogu k vytvo?ení skute?n? sociální Evropy

skupina Zaměstnanci v EHSV

Skupina Zaměstnanci v EHSV jednoznačně vítá iniciativu týkající se sociálního dialogu, kterou před nedávnem zveřejnila Evropská komise. Jedná se o jasný signál občanům a pracovníkům v EU, kteří v současnosti čelí prudkému nárůstu životních nákladů.

Smlouvy uzavírané sociálními partnery s cílem zajistit spravedlivé mzdy a pracovní podmínky mohou výrazně přispět ke zmírnění dopadů inflace na pracující rodiny. Podobně tomu bylo v období pandemie, kdy se díky kolektivnímu vyjednávání v celé Evropě podařilo zavést režimy zkrácené pracovní doby a práce na dálku a protokoly o ochraně zdraví a bezpečnosti, a umožnit tak spravedlivější průběh oživení.

Sociální dialog a kolektivní vyjednávání jsou tedy stěžejními prvky evropského sociálního modelu a mají zásadní význam pro demokracii a udržitelný hospodářský růst. A proto je třeba je chránit.

Zatím však ještě ani zdaleka nelze říci, že by byl sociální dialog všude v Evropě běžnou praxí, neboť v řadě členských států nemají sociální partneři dostatečnou organizační kapacitu. Mimoto jím nemusí být vždy pokryty novější formy zaměstnání, například práce prostřednictvím platforem. V uplynulých desetiletích se výrazně snížilo procento pracovníků, na které se vztahují kolektivní smlouvy.

Jednoznačně tudíž vítáme iniciativu Evropské komise, jelikož se ubírá správným směrem. Bude nicméně zapotřebí vyjasnit úlohu členských států, co se týče zřízení povinných mechanismů pro zapojení sociálních partnerů. (mg)

Budování dovedností s cílem otev?ít pro všechny trh práce

Ioannis Vardakastanis, místopředseda skupiny Organizace občanské společnosti v EHSV

Evropský rok dovedností by měl být příležitostí k odstranění nerovností – rokem překonávání překážek, které mnoha lidem v EU brání v tom, aby si mohli najít kvalitní a naplňující zaměstnání. V době, kdy v Evropě ubývá pracovních sil, je více než jindy důležité zaměřit se pomocí investic do dovedností na využití potenciálu těch lidí, kteří příliš často bývají odstřiženi od trhu práce.

Při rozvíjení dovedností, jež budou odpovídat požadavkům současného i budoucího trhu práce, je samozřejmě nutné zohlednit narůstající digitalizaci našich ekonomik. Je tedy třeba překonat rozdíly v digitálních dovednostech, v neposlední řadě u skupin, jako jsou osoby se zdravotním postižením a starší osoby, které jsou na trhu práce stále aktivní. Digitální gramotnost je v našich moderních společnostech nejen nástrojem, jenž lidem pomáhá, aby našli své místo na trhu práce, ale je i nutným předpokladem nezávislého života a dovedností, o kterou by neměl být nikdo připraven.

Podpora dovedností, které zajistí, že naše ekonomiky obstojí i v budoucnu, by však neměla příliš záviset na digitálních kompetencích. Evropský rok dovedností by měl být rovněž platformou propagující význam a hodnotu zaměstnání v technických, manuálních a řemeslně zaměřených odvětvích. Dovednosti požadované v těchto odvětvích byly příliš dlouho nedoceněny, stejně jako zásadní funkce, jež plní v naší společnosti. Technické znalosti a manuální zručnost budou vzhledem k tomu, že základem plánu EU na transformaci jejího hospodářství v příštích letech je ekologická transformace, k provedení skutečné transformace zvláště potřebné. Má-li toho být dosaženo, bude muset mnoho pracovníků změnit svoji kvalifikaci. Zároveň je třeba se chopit příležitosti a nabídnout pomoc s rozvíjením dovedností lidem, kteří obvykle bývají z trhu práce vyloučeni.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Dny ob?anské spole?nosti 2023

Letošní Dny občanské společnosti osvětlí zásadní úlohu, kterou sehrávají organizace občanské společnosti při zajišťování a udržování sociální soudržnosti a odolné demokracie v Evropě.

Evropa se v současně době musí vyrovnat s naléhavými výzvami, které nemají obdoby: s válkou na svém území, oživením po krizi COVID-19, energetickou krizí, která zcela změnila situaci, ale také s celou řadou dalších problémů, které v dnešním rychle se měnícím a stále více digitalizovaném světě ohrožují její demokratický model. Účastníci Dnů občanské společnosti budou otevřeně a nepředpojatě diskutovat o sílících existenčních hrozbách pro demokratické hodnoty a zaměří se při tom mj. na tyto otázky:

- Jak si v budoucnu p?edstavujete participativní a poradní demokracii?
- Jak m?žeme zajistit, aby bylo evropské hospodá?ství demokratické?
- Jak by m?la být financována ob?anská spole?nost?
- Co znamenají pro ob?any digitální práva?
- Jaké dovednosti jsou nutné ke zlepšení demokratické ú?asti?

Zúčastněte se naší akce a zapojte se do diskuse se zástupci zainteresovaných subjektů a evropských orgánů a institucí o tom, jak zásadní úlohu při zvládání současné krize sehrávají organizace občanské společnosti coby strůjkyně změn.

Bližší informace a přihlášku naleznete zde. Akci můžete sledovat i na Twitteru: @EESC_LiaisonG #CivSocDays.

Studenti se p?ed akcí „Vaše Evropa, váš názor“ setkávají s ?leny EHSV

Členové Evropského hospodářského a sociálního výboru navštíví v únoru a březnu třicet pět škol v členských státech EU a v sedmi kandidátských zemích a připraví je na účast na akci „Vaše Evropa, váš názor“. Toto shromáždění mládeže se uskuteční v Bruselu ve dnech 23. a 24. března 2023.

Letos se mládežnická akce EHSV „Vaše Evropa, váš názor“ (YEYS) uskuteční již počtrnácté – po tříleté pauze způsobené pandemií COVID-19 opět v prezenčním režimu. Ponese název „Dialogy s mládeží na téma demokracie“ a má pomoci mladým lidem pochopit, v čem spočívají evropské hodnoty a co znamená aktivní občanství v participativní demokracii.

Členové budou mít při tomto bezprostředním zasvěcování studentů do fungování zastupitelské demokracie v EU funkci mentorů. V současné době navštěvují vybrané školy ve svých zemích (fotografie: **místopředseda EHSV Cillian Lohan** v Irsku se studenty jedné ze škol).

Studenti ve věku 16 až 18 let pak v březnu pojedou do Bruselu, kde se budou účastnit workshopů a pracovních skupin a budou se snažit dospět ke konsenzu.

Jejich návrhy, jak podpořit zapojení mládeže a posílit aktivní občanství, budou následně předloženy evropským orgánům, vysoce postaveným tvůrcům politik a rozhodujícím činitelům na úrovni EU. Smyslem celé akce je zvýšit povědomí o tom, jak různé skupiny s různými zájmy dosahují společné dohody.

Závěrečná akce se bude konat 23. a 24. září 2022. S projevem na ní vystoupí:

- p?edsedkyn? EHSV **Christa Schweng**
- místop?edseda EHSV pro komunikaci **Cillian Lohan**
- místop?edsedkyn? podvýboru EP pro da?ové záležitosti **Kira Marie Peter-Hansen**, **vůbec nejmladší z politiků, kteří kdy byli do Evropského parlamentu zvoleni** (Zelení / Evropská svobodná aliance)
- **Ismael Páez Civico**, ?len rady Evropského fóra mládeže
- **Themis Christophidou**, generální ?editelka pro vzd?lávání, mládež, sport a kulturu, Evropská komise

Další podrobnosti o #YEYS2023 naleznete na těchto internetových stránkách. (ab)

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Na tomto vydání se podíleli

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází dev?tkrát ro?n? u p?íležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.
EHSV info není oficiální zprávou o ?innosti EHSV. K tomuto ú?elu slouží Ú?ední v?stník Evropské unie a jiné publikace Výboru.
Ší?ení je p?ípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

03/2023